

PP.KK.VVVV

Perustiedot		
Hankkeen nimi (HE/asetus/strategia; suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi)	HE laiksi puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen hankinnoista, RP lag om upphandlande av rena och energieffektiva fordon	
Toimielimen/strategian tyyppi		
VAHVA-numero	VN/9330/2019	
Hankeikkuna-tunniste	LVM051:00/2019	
Aikataulu		
Hankkeen asettamispäivä	xx.xx.2020 säädöshankepätöksen päivitys	
Hankkeen toimikausi		
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
	<i>suunnitteilla</i>	
	Hanke alkaa	10/2019
	Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista	1/2020
	Johtopäätökset esivalmistelusta	2/2020
	Kuulemistilaisuus	5/2020
	Dispositio HE:stä/asetuksesta	
	Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)	4/2020
	Pykäläluonnokset ja säädösperustelut	4/2020
	Luonnos vaikutusten arvioinneista	4/2020
	Luonnos säätämisyjärjestyksestä	4/2020
	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	5/2020
	<i>käynnissä</i>	
	HE/asetus -luonnos lausuntokierroksella	5-6/2020
	Lausuntotiivistelmä	7/2020
	Osaston johtoryhmän puolto	9/2020
	Virkamiesjohtoryhmä	9/2020
	Ministerin hyväksyntä	9/2020
	Ministerityöryhmä	4/2020, 8/2020
	Laintarkastus	8/2020
	Laintarkastuksen aiheuttamat muutokset tehty	8-9/2020
	Rahakuntakäsittely	10/2020
	Valtioneuvostokäsittely	10/2020
	Eduskuntakäsittely alkaa	10/2020
	TP vahvistaa lain	Kevät 2021
	<i>päättynyt</i>	
	Lain/asetuksen voimaantulo	2.8.2021

Kuvaus	
Asiasanat	Ilmasto, päästöt, liikenne, hankinnat
Tavoitteet	<p>Direktiivin päivityksen tavoitteena on edistää puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen markkinoita ja parantaa liikennealan myönteistä vaikutusta unionin ympäristö-, ilmasto- ja energiapolitiikkaan.</p> <p>Säädöshankkeella edistetään Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisia liikenteen päästövähennystavoitteita. Hallitusohjelman mukaisesti vauhditetaan joukkoliikenteen vähäpäästöisen kaluston käyttöönottoa (EU-puhtausvaatimukset).</p>
Nykytilanne tai lähtökohdat (miksi hanke on käynnistetty?)	<p>Hanke perustuu EU-direktiiviin puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen ajoneuvojen edistämisestä annetun direktiivin (2009/33/EY) muuttamisesta. Direktiivin muutosehdotuksesta on kirjelmöity eduskunnalle (U 70/2017 ja UJ 15/2018). Liikenne- ja viestintävaliokunta on lausunut asiasta (LiVL 5/2018 vp ja LiVL 12/2018 vp). Suomelle oli tärkeää sisällyttää biopolttoaineiden käytön mahdollisuus etenkin raskaan kaluston hankinnoissa. Direktiivin sisällöstä saavutettiin sopu kolmikantaneuvotteluissa alkukevästä 2019.</p> <p>Direktiivin tarkoituksena on edistää puhtaiden ajoneuvojen osuutta julkisissa hankinnoissa. Edistämällä puhtaiden ajoneuvojen hankintoja kasvatetaan nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden kysyntää. Direktiivi edellyttää puhtaille ajoneuvoille vähimmäisosuuksia julkisen sektorin ostoa, vuokrausta, osamaksukauppaa koskevilla sopimuksilla sekä palveluhankinnoissa. Vaatimuksia sovelletaan ainoastaan uusiin hankintoihin jotka ylittävät hankintalainsäädännön kynnyksarvot.</p> <p>Direktiivin mukaan puhtaaksi ajoneuvoksi katsotaan henkilö- tai pakettiauto jonka päästöt ovat vuoden 2025 loppuun mennessä enintään 50g/km ja vuodesta 2026 0g/km. Raskaan kaluston osalta puhtaaksi ajoneuvoksi katsotaan ajoneuvo, joka käyttää 100% vaihtoehtoista polttoainetta, kuten kaasu, sähkö, vety tai biopolttoaine. Linja-autojen hankinnoissa tulee lisäksi täyttää erillinen 50% suuruinen vähimmäisosuus täyssähköbusseja kokonaishankintaosuudesta.</p> <p>Direktiivin mukaan Suomen varmistaa, että vuoden 2025 loppuun mennessä julkisissa hankinnoissa henkilö- ja pakettiautoista 38,5 %, linja-autoista 41% ja raskaasta kalustosta 9 % ovat puhtaita ajoneuvoja. Vuodesta 2026 vuoteen 2030 Suomen tulee varmistaa, että henkilö- ja</p>

	<p>pakettiautoista 38,5%, linja-autoista 59% ja raskaasta kalustosta 15% ovat puhtaita ajoneuvoja.</p> <p>Direktiivi edellyttää julkisten ajoneuvohankintojen sekä puhtaiden ajoneuvojen lukumäärien raportointia komissiolle.</p>
Vaikutukset ja hyödyt	Uudet hankintavaatimukset edistävät autokannan uudistumista sekä liikenteen sähköistymistä.
Tiivistelmä (<i>enint. 350 merkkiä</i>)	Sääntelyn tarve tulee EU-direktiivistä. Direktiivin tarkoituksena on edistää puhtaiden ajoneuvojen osuutta julkisissa hankinnoissa. Edistämällä puhtaiden ajoneuvojen hankintoja kasvatetaan nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden kysyntää. Direktiivi edellyttää vähimmäisosuuksia puhtaita ajoneuvoja julkisen sektorin osto, vuokraus, osamaksukauppaa koskevissa sopimuksissa sekä palveluhankinnoissa. Vaatimuksia sovelletaan ainoastaan uusiin hankintoihin jotka ylittävät hankintalainsäädännön kynnyksarvot. Suomessa vaatimukset tulevat vaikuttamaan mm. lakisäateisiin kuljetuksiin kuten koulu- ja sote- kuljetuksiin. Velvoitteiden täytäntöönpanoa varten annetaan uusi laki.
Tilannekuvaus	Direktiivin täytäntöönpano on käynnistynyt syksyllä 2019. Työn tueksi on asetettu työryhmä, jonka toimikausi ulottuu elokuun 2020 loppuun saakka. Säädöshanke päätös päivitetään koska työryhmän työn käynnistyminen viivästyi syksyllä 2019. Direktiivin vaatimukset tule saattaa voimaan viimeistään 2.8.2021. Tavoitteena on saada kansallinen lainsäädäntö aikaisemmin valmiiksi, jotta hankintayksiköille jää aikaa valmistautua tuleviin vaatimuksiin. Lakia aletaan soveltamaan direktiivin edellyttämässä aikataulussa 2.8.2021 alkaen.

Yhteydet		
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>	
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>	x
	<i>Suomi kokoaan suurempi maailmalla</i>	
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>	
	<i>Elinvoimainen Suomi</i>	x
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>	
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>	
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>	
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>	

HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan	
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)	
Hanke liittyy lainsäädäntöön	Hanke edellyttää uuden lain säätämistä.
Hanke liittyy talousarvioon	

Käsittely	
Kiireellinen	
Budjettilaki	
KUTHANEK	x
Lainsäädännön arviointineuvosto	
OKV:n tarkastus	
Hallituksen esityksen numero	(täytetään Hankeikkunassa)
Eduskunnan vastauksen numero	(täytetään Hankeikkunassa)
Säädösnumero	(täytetään Hankeikkunassa)

Henkilöt ja työryhmät			
Vastuuhenkilö (Hankeikkunassa)	Eleonoora Eilittä		
Yhteyshenkilö (Hankeikkunassa)	Eleonoora Eilittä, Atro Andersson		
Työryhmät	Nimi	Toimikausi	Jäsenet

Taloustiedot	
Budjetti (€)	
Työmääräarvio (htv)	
Rahoitusmomentti	

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	<p>Hankeikkuna: https://hankeikkuna.vnv.fi/app#/lainsaadanto/42797/kuvaukset</p> <p>EU-materiaali: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1161/oj</p>

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	Ilmasto- ja ympäristöyksikkö
Vastuullinen yksikön päällikkö	Päivi Antikainen
Vastuuvirkamies	Eleonoora Eilittä
Tukivirkamies	Atro Andersson, Maria Holmi, Konsta Luukka
Säädöksen tekninen valmistelija	Erja Hämäläinen

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Hankkeelle on laadittu viestintäsuunnitelma.

Sidosryhmätoiminta

Asianosaisten kuuleminen	Työryhmä, julkinen kuulemistilaisuus, lausuntokierros
Muu vuorovaikutus	

Jälkiarviointi

Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta	Jälkiarviointi suoritetaan komission raportoinnin yhteydessä 2026 ja sen jälkeen kolmen vuoden välein.
Jälkiarviointia ei toteuteta	

Muuta

Raportointi	Komissio edellyttää raportointia vaatimusten täyttämistä.
Huomautuksia	
Päivämäärä	

Säädöshankepäätöksen käsittely

Osaston johtoryhmän puolto	
Virkamiesjohtoryhmän puolto	
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	